

Lékárnické kapky

Bulletin České lékárnické komory

Česká lékárnická komora

Česká lékárnická komora důstojně oslavila 20 let od svého založení

Uvnitř tohoto vydání:

Projev prezidenta ČLnK PharmDr. Stanislava Havlíčka 2

Komora předala pamětní plakety vydané k 20. výročí jejího založení a medaile Honori et Merito 3

V sobotu 17. září 2011 se v prostorách pražského Karolina uskutečnilo slavnostní setkání k 20. výročí založení České lékárnické komory. Záštitu nad celou akcí převzal děkan Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy prof. PharmDr. Alexandr Hrabálek, CSc. Slavnostního setkání lékárníků se zúčastnili významní hosté, pozvání přijali ministr zdravotnictví doc. MUDr. Leoš Heger, CSc., poslanec PharmDr. Jiří Skalický, PhD. a zahraniční hosté z Německa, Polska a Slovenska.

Celým ceremoniálem hosty provedl oblíbený televizní hlasatel Alexander Hemala. Slavnost svým projevem zahájil prezident komory, který také předal po projevu ministra zdravotnictví docenta Leoše Hegera a vystoupení Dechového kvinteta Filharmonie Hradec Králové ocenění našim kolegyním a kolegům.

Významné osobnosti farmacie a lékárenství uplynulých let převzaly z jeho rukou jako vyjádření úcty za dlouholetou činnost pro rozvoj celého oboru pamětní plakety vydanou u příležitosti výročí 20 let od založení České lékárnické komory, prof. Václav Suchý a prof. Jaroslav Květina byli za svou činnost pro rozvoj oboru oceněni medailí Honori et Merito. Prezident komory také převzal z rukou děkana Farmaceutické fakulty v Hradci Králové prof. Alexandra Hrabálka medaili Farmaceutické fakulty UK jako ocenění za dvacetiletou vzájemnou spolupráci.

„Jsem velmi rád, že můžeme u příležitosti tohoto výročí ocenit kolegyně a kolegy, kteří se významnou měrou podíleli na roz-

voji lékárenství v České republice,“ řekl ještě před vlastním zahájením Stanislav Havlíček novinářům, „stejně tak mě jako prezidenta komory velmi těší ocenění, kterého se nám dostalo naším zvolením viceprezidentkou zemí PGEU.“

Ministr zdravotnictví pak ve svém projevu k posluchačům zdůraznil nejen pevné postavení samosprávných komor, jejichž posláním je chránit své členy a

odbornost celého stavu, ale vyzdvihl také dosavadní spolupráci komory s ministerstvem zdravotnictví a ocenil naši komoru jako jednu z nejlepších.

Česká lékárnická komora se za dobu své dvacetileté existence stala respektovanou institucí nejen v České republice, kde se již od svého vzniku podílí na přípravě zdravotnické legislativy a dohledu nad odborným výkonem povolání lékárníka, ale také v Evropské unii. Je členem Svazu lékárníků Evropské unie (PGEU) se sídlem v Bruselu. Od roku 2008 pracuje zástupce komory ve výkonném výboru PGEU a v letošním roce zastává prezident ČLnK PharmDr. Stanislav Havlíček funkci viceprezidenta PGEU, který sdružuje 40 členských organizací ze 30 zemí a je nejvýznamnější organizací lékárníků v Evropě.

Aktuální téma

- ČLnK slaví 20 let od svého založení

Projev prezidenta České lékařnické komory PharmDr. Stanislava Havlíčka

Česká lékařnická komora završila v tomto roce 20 let existence. Historie zakládání profesní komory sahá ovšem mnohem dál; v roce 1906 přislíbil zákon o úpravě lékárenství vznik lékařnických komor. Stejně jako mnohé současné sliby, zůstal i tento slib pouze proklamací na papíře. Postupem času, a hovořím o době před sto lety, se vytrácelo humánní poslání lékařů, přestaly být zdravotnickými institucemi a postupně klesly na úroveň průměrných obchodů. Odborný výkon profese byl často podlamován zásahy neoprávněných činitelů. Snahy o zřízení lékařnické komory na čas přerušily obě války a poválečná situace na našem území. Cíl však zůstal stejný. Od komory se očekávalo plnohodnotné zastoupení celého lékařnického stavu, lékárníků majitelů i lékárníků zaměstnanců. Díky dostatečným pravomocím měly komory zdárně řešit veškeré problémy lékařnického stavu a prosazovat a hájit zájmy svých členů.

Po roce 1989 v období překotných celospolečenských změn usoudili naši tehdejší kolegové, že je potřeba nalézt skutečnou identitu pro všechny obory farmacie. Uvědomili si, že je třeba vrátit vážnost stavu na úroveň, které se těšila v dobách minulých.

Období transformace

Transformace lékárenství byla prakticky zahájena až v roce 1992 přijetím zákona o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních. Nezbytnou součástí celého procesu byla změna vlastnictví a s ní související zajištění dohledu nad výkonem zdravotnických povolání. Proto je zřízení profesních komor významnou součástí transformačních procesů. S trochou nadsázky můžeme říct, že vznik komor byl prvním a významným impulsem k provozování lékáren lékárníky.

Zákon přenesl část odpovědnosti ze státu na komoru, čímž

z ní učinil instituci veřejného práva. To vybavilo komoru pravomocemi dříve svěřenými státní správě. Komora se stává institucí s podílem zodpovědnosti za chod části zdravotnictví. Míra této zodpovědnosti je ovšem od samého počátku politická situací a zejména ochotě politické reprezentace naslouchat a realizovat odborná doporučení.

Zřízení profesních komor pro svobodná povolání je racionálním zhodnocením reality a nutnosti zabezpečit dohled nad výkonem těchto povolání bez nároku na státní rozpočet. Jakákoliv jiná varianta bude zcela určitě méně efektivní a pravděpodobně mnohem méně kvalitní.

Rozhodnutí jestli dohled nad výkonem povolání a rozhodnutí, jak zabezpečit „nezávislost“ úsudku poskytovatele těchto služeb, je rozhodnutí politické. S každým takovým rozhodnutím je nepochybně spojena velká míra zodpovědnosti.

Profesní samospráva je řešením, které je ze známých aplikovatelných možností nejprověřenější. Ani státní dohled na výkon povolání nepatří k neověřeným způsobům, má ovšem několik zásadních vad. Za prvé čerpá finance ze státního rozpočtu, tudíž se prodraží. A za druhé závisí jeho efektivita na kvalitě dozorujících úředníků, z nichž žádný nebude dostatečně argumentačně vybaven pro posouzení jakéhokoliv odborného dilematu. Nejhorší možnou volbou je kombinace obou systémů, kdy je veřejně deklarována snaha zabezpečit dohled nad výkonem profese prostřednictvím profesní samosprávy a zároveň je patrná

snaha omezit disciplinární pravomoc komory a zabezpečit klíčové oblasti řízení prostřednictvím státních, popřípadě krajských úředníků. Jedním ze způsobů, jak lze efektivní řízení výkonu profese významným způsobem narušit

je zrušení povinného členství. To je přesně příkladem polovičatého politického rozhodnutí bez přijetí elementární zodpovědnosti. Je to pouhá alibi v situaci, kdy je kontrolou profese sice pověřena komora, ale vzhledem k absenci pravidel pro postih

„nečlenů“ nemá dostatek pravomocí disciplinárně potrestat prokázané porušení pravidel výkonu profese. Omezením pravomocí komor, například zavedením nepovinného členství, omezuje stát svůj kontrolní a řídicí potenciál při dozoru nad výkonem profese a zároveň se zbavuje prověřeného způsobu jak jej zdarma zabezpečit prostřednictvím profesní samosprávy. Legislativní návrhy na zrušení povinného členství v komorách se za 20 let jejich fungování objevily celkem devětkrát.

Evropská integrace

V důsledku evropských integračních procesů se změnil též charakter a zapojení České lékařnické komory do struktur evropských institucí. Po vstupu České republiky do EU je komora řádným členem PGEU (Evropský svaz lékárníků) a od roku 2008 pracuje zástupce komory ve výkonném výboru PGEU.

Vstupem do EU Česká republika přístupem k lékárenství negativně přispěla liberalizačním trendům. Evropská unie se odvděčila

celou řadou směrnic, které bylo třeba transponovat do českého právního řádu. Bylo to dostatečným poučením, že schválenou směrnicí nedokáže změnit žádná národní profesní skupina, dokonce ani žádná národní vláda. Důležité je být v procesu schvalování směrnic v okamžiku jejich vzniku.

Česká lékařnická komora, jako jediná reprezentativní organizace českých lékárníků, takovou možnost má. Dlouholetým budováním pozice máme nyní možnost být přímo u toho, když se tvoří předpisy, které v tzv. farmaceutickém balíčku a ve směrnici práv pacientů ovlivní práci všech lékárníků v EU. Důležité je být aktivní už dnes.

Zpětná vazba

Posun lékařů od zdravotního charakteru k průměrným obchodům z počátku minulého století je dostatečně silným mementem. Opakování takového vývoje je chybou, kterou si nemůžeme dovolit.

Pilotním testem v závěru roku 2010 se komora jako jedna z prvních organizací v českém zdravotnictví snažila získat reálný přehled především o rezervách a příležitostech ke zlepšení v poskytování zdravotní péče v lékárnách. Míra otevřenosti, s jakou chceme výsledky prezentovat, svědčí o tom, že odborný potenciál pracovníků lékáren je na tak vysoké úrovni, že při opakování testování dojde ke znatelnému zlepšení výsledků.

Důležitou součástí lékařské péče je ochrana pacientů před zbytečnou medikací. Tato činnost může mít velmi významný pozitivní vliv na financování zdravotnictví a jejímu rozšíření v podstatě brání pouze jediné. Stačí najít politický konsenzus a způsob, jak za nalezené úspory pracovníky lékáren zaplatit.

Náš stát se doposud choval velmi marnotratně, když obrovský potenciál farmaceutů v roli „strážce kasy“ nevyužíval. Místo toho byly dokola upravovány

(Pokračování na stránce 3)

Projev prezidenta České lékárnické komory PharmDr. Stanislava Havlíčka

(Pokračování ze stránky 2)

parametry systému tak, aby se vyplatilo kasu nestrážit.

Poděkování

Není smyslem tohoto příspěvku předložit přítomným hostům recept na řešení stále rostoucích nákladů ani není smyslem zmapovat 20 let činnosti komory a předvést paletu úspěchů, o něž se komora zasadila. Jsem si vědom, že jakéhokoliv výsledku, který je komoře přičítán k dobru nebo k tíži, by nebylo dosaženo s přispěním všech jejích členů.

Žádný úspěch není možno realizovat bez spolupráce s partnery se stejným nebo alespoň podobným cílem. Jsem pevně přesvědčen o tom, že většina našich cílů, pokud nejsou totožné, leží někde hodně blízko sebe. Na jejich realizaci je komora připravena spolupracovat.

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

není nutné vyjmenovávat úspěchy a neúspěchy uplynulých dvaceti let. Většina z Vás, jak tu dnes sedíte, jste byli přímými účastníky a máte nemalou zásluhu na současné podobě České lékárnické komory.

Všem kolegyním a kolegům, kteří se zasadili o vznik a následné fungování České lékárnické komory, patří obrovské poděkování. Mnohým z nich se komora stala závazkem na dlouhou dobu a několika z nich dokonce na celých

20 let. Celá řada z nich sedí dnes v tomto sále, kterým za staletí prošli mnozí velcí mužové a ženy české i světové historie.

Pokud máte nyní pocit, že se sluší poděkovat za přednesenou řeč potleskem, zatleskejte. Věnujte ten aplaus sami sobě, kolegům a kolegyním, kteří tu dnes nemohou být s námi a přesto každý den zůstávají věrni své profesi a taky těm, kteří už mezi nás nikdy neprijdou. Vhodnější dobu a magičtější místo k poděkování totiž najdete jenom stěží.

Komora předala pamětní plakety vydané k 20. výročí jejího založení a medaile Honori et Merito

V rámci slavnostního setkání k 20. výročí založení České lékárnické komory převzali jako ocenění a poděkování za dosažené práce pro komoru z rukou prezidenta PharmDr. Stanislava Havlíčka plakety vydanou u této příležitosti následující kolegyně a kolegové:

- **PharmDr. Jan Horáček**—první prezident ČLnK v letech 1992 – 1996, působil také jako tiskový mluvčí a dlouholetý člen představenstva. Od roku 1991 předseda redakční rady ČČL

- **RNDr. Jindřich Oswald**—charismatický prezident ČLnK v letech 1996 - 2002, patřil mezi zakládající členy ČLnK a výrazně přispěl k formování soukromého lékárenství v ČR, i.m. ocenění převzala manželka, lékárnice PharmDr. Věra Oswaldová

- **PharmDr. Lubomír Chudoba**—prezident v letech 2002 - 2007, výrazná osobnost českého lékárenství v boji za zachování soukromých lékáren, který vyvrcholil stávkou v zimě 2006

- **Mgr. Leona Štěpková**—první žena v ČLnK, která působila jako viceprezidentka. Výrazná zastánkyně malých privátních lékáren, bojovala jako tisková mluvčí o jejich zachování

- **Mgr. Jiří Kotlář**—viceprezident ČLnK v letech

1996 – 1999, dlouholetý člen představenstva ČLnK, aktivně působil inspektor komory, energetický vyjednávač s pojišťovny

- **RNDr. Jiří Šálený**—první předseda Čestné rady ČLnK, spolu s manželkou RNDr. Jiřinou Šálenou patřil mezi aktivní členy okresního sdružení lékárníků Rokycany, i.m. ocenění převzala dcera Mgr. Kateřina Škopová

- **PharmDr. Vladimír Gondok**—člen představenstva ČLnK již od jejího založení, spoluvůrce ekonomických pravidel pro fungování privátních lékáren po roce 1991, dlouholetý předseda licenční komise

- **RNDr. Eugenie Trávníková**—významná osobnost českého lékárenství, čestná členka ČLnK, působila v první Čestné radě. Také aktivně pracovala pro rozvoj farmacie a naší stavovské organizace v okresním sdružení lékárníků Chomutov

- **Mgr. Alexandr Tomeček**—patří mezi zakladatele ČLnK, působil v prvním představenstvu a od roku 1996 do 2007 pracoval v čestné radě ČLnK, dvě volební období jako předseda, dále jako člen

- **Mgr. Ada Holubová**—od roku 1999 neúnavně pracuje v Čestné radě ČLnK, aktivně působí v OSL Chomutov - Most ve

funkci předsedkyně

- **RNDr. Tomáš Lysoněk**—aktivní člen - zakladatel ČLnK, jeden z hlavních autorů návrhu stavovských předpisů ČLnK, platících v novelizované podobě dodnes

- **RNDr. Václav Šeda**—dlouholetý aktivní člen republikových orgánů komory - představenstva a Čestné rady, ve které působil v letech 2003 – 2007 jako její předseda

- **PharmDr. Jana Schwarzová**—od roku 1999 pracuje v nejvyšším kontrolním orgánu ČLnK - Revizní komisi, od roku 2003 jako její předsedkyně

- **PharmDr. Dušan Holeček**—od založení až do roku 1999 pracoval v představenstvu ČLnK. Patřil mezi aktivní členy pražské lékárnické obce, kteří svou prací přispěli k založení ČLnK

- **PharmDr. Marie Zajícová**—od roku 1996 členka představenstva ČLnK, její zásluhou vznikly a pořádají se pravidelně konference mladých lékárníků, dlouholetá zástupkyně komory v EuroPharmforu

- **Dr.PhMr. Jiří Dlouhý**—od vzniku ČLnK působil v gesci „ministra zahraničí“ a zprostředkoval mnoho kontaktů s profesními zahraničními organizacemi lékárníků. Pro komoru byl

přínosem i v předávání zkušeností o evropské farmacii. Čestný člen ČLnK

- **PharmDr. Christina Bermannová**—významná osobnost pražského sdružení lékárníků, od založení ČLnK předsedkyně OSL Praha, členka Čestné rady v letech 2003 – 2007

- **PharmDr. Pavel Grodza**—předseda OSL Nový Jičín, člen ČR ČLnK, organizátor mnoha vzdělávacích akcí, zakladatel tradičního Beskydského sletu lékárníků

- **Mgr. Věra Rappová**—členka představenstva 1996-1999, významná osobnost severočeské lékárnické obce, bývalá předsedkyně OSL Ústí nad Labem

- **Mgr. Jaroslava Hořanská**—šéfredaktorka ČČL od jeho znovuoživení po roce 1991, profus novinářka, duší téměř lékárnice. Tvorbou časopisu je nezastupitelnou osobností v lékárnické obci

- **Mgr. Eduard Bednařík**—první lékárník v České republice, který po roce 1989 otevřel soukromou lékárnou v Horské ulici čp. 64/22 v Trutnově a bylo mu vydáno Osvědčení číslo 1 umožňující provozování lékárenské péče, i.m. ocenění převzala manželka, také lékárnice, Mgr. Zdeňka Bednaříková

(Pokračování na stránce 4)

Komora předala pamětní plakety vydané k 20. výročí jejího založení a medaile Honori et Merito

(Pokračování ze stránky 3)

Česká lékárnická komora uděluje za dlouholetou spolupráci a přínos pro farmacii v českých a moravských zemích ocenění Honori et Merito. Jejich držitelé se stali:

- Prof. RNDr. Dr. h. c. Václav Suchý, Dr.Sc.—

patří mezi absolventy první brněnské farmaceutické fakulty a snad právě proto mu Brno přirostlo k srdci a svojí další vědeckou a akademickou životní pouť s touto fakultou opět spojil po jejím znovuoživení v roce 1991. Od roku 1994 do roku 2000 jako děkan Farmaceutické fakulty Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně a v letech 2000 – 2006 jako rektor jmenované univerzity. Není mezi námi žádný lékárník, který by se s ním či jeho prací během svého magisterského, doktorandského či aspirantského studia nesetkal.

Velkým přínosem je nejen jeho pedagogická činnost, ale i činnost výzkumná, publikační a přednáš-

pracovník, vysokoškolský profesor a první dlouholetý děkan Farmaceutické fakulty Univerzity

v rozsáhlém vědeckém díle, ale i v tom, že je mimo jiné i iniciátorem a budovatelem dvou vědec-

kých institucí, a to královéhradecké farmaceutické fakulty a královéhradeckého akademického Ústavu experimentální biofarmacie. Není jistě mnoho těch, kteří se mohou vykázat tak bohatým a úspěšným odborným, ale i organizačním životem. Přes své úspěchy nezapomínal na svoji původní farmaceutickou erudici, byl vždy blízko nejen svým žákům, ale i celospolečenskému dění. Opět lze jen konstatovat, že není

mezi námi žádný lékárník, který by se s ním či jeho prací během svého magisterského, doktorandského či aspirantského studia nesetkal.

- Prof. RNDr. Dr. H. c. Jaroslav Květina, Dr.Sc.—
farmaceut-farmakolog, vědecký

Karlovy, propagátor klinické farmacie.

Je uznávanou vědeckou osobností nejen v odborných kruzích. Jeho výjimečnost je jednak

mezi námi žádný lékárník, který by se s ním či jeho prací během svého profesního života nesetkal.

Děkujeme.

Bulletin České
lékárnické komory

Rozárčina 1422/9
P. O. BOX 64
140 02 Praha 4

Telefon: (420) 241 090 661
Fax: (420) 241 090 672
E-mail: komora@lekarnici.cz

www.lekarnici.cz

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. - 29. září 1991. Prezidentem je PharmDr. Stanislav Havlíček.